

International

Journal of Human Sciences

ISSN:2458-9489

Volume: 20 Issue: 4 Year: 2023

The news related to abandoned babies in newspapers: Retrospective analysis

Gazetelerde terk edilen bebeklerle ilgili haberler: Retrospektif inceleme¹

Aylin Güneş²
Zeynep Kisecik Şengül³
Yurdagül Erdem⁴

Abstract

Research Problem/Purpose: Child abandonment is the act of parents illegally relinquishing their rights over their children with the intention of not regaining custody. This study was conducted retrospectively to draw attention to the issue of abandoned babies in the media and discuss the findings.

Method: In the research, three newspapers with the highest circulation and accessible through the internet published between March 2018 and March 2023 were examined. The current news pages of these newspapers were searched using the keywords "terk bebek" (abandoned baby), "buluntu bebek" (found baby), and "bebek bulundu" (baby found). A total of 70 news articles related to babies aged 0-24 months from news sources in Turkey were included in this research. Percentage and frequency distributions were used to evaluate the data.

Findings: 47.1% of abandoned babies are

Özet

Araştırma problemi/amaç: Çocuğun terk edilmesi, ebeveynin velayet yetkisini bir daha geri almamak niyetiyle, çocukları üzerindeki haklarından yasa dışı bir şekilde vazgeçmesidir. Bu çalışma medyada yer alan terk edilen bebekler konusuna dikkat çekmek, elde edilen bulguları tartışmak amacıyla retrospektif olarak yapılmıştır.

Metod: Araştırmada, Mart 2018-Mart 2023 tarihleri arasında yayınlanan, tirajı en yüksek olan ve internet aracılığıyla ulaşılabilen üç gazete incelenmiştir. Bu gazetelerin güncel haberler sayfası 'terk bebek', 'buluntu bebek', 'bebek bulundu' anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Bu araştırmaya, haber kaynağı Türkiye olan ve 0-24 aylık bebeklere ilişkin 70 haber dâhil edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde ve frekans dağılımları kullanılmıştır.

Bulgular: Terk bebeklerin %47,1'i kız, %38,6'sı erkektir. Bebeklerin %67,1'i

¹ Bu araştırma 7. Uluslararası Adli Hemşirelik Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Dr. Öğretim Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, aylingunes@kku.edu.tr Orcid ID: [0000-0003-3215-4103](https://orcid.org/0000-0003-3215-4103)

³ Dr. Öğretim Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, zeynepkisecik@kku.edu.tr Orcid ID: [0000-0001-7471-9606](https://orcid.org/0000-0001-7471-9606)

⁴ Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, yurdagulerdem@kku.edu.tr Orcid ID: [0000-0002-9209-9890](https://orcid.org/0000-0002-9209-9890)

female, and 38.6% are male. 67.1% of babies were abandoned within the first seven days after birth, and 32.9% in the winter months. Newspaper reports indicated that 67.1% of the babies were abandoned in places such as homes, mosques, streets, workplaces, hospitals, and schools. Health checks conducted after the babies were found revealed that 42.9% of them were in good general condition, while 18.6% were found dead. The examination showed that 38.5% of the babies found dead were abandoned in the winter, and 46.2% in the autumn; there were no dead babies found among those abandoned during the summer months.

Conclusion: The fact that most babies are left in places where they can be found suggests that the person abandoning the baby intends for the baby to survive. Emphasis should be placed on identifying the factors leading to the abandonment of babies in the postpartum period, providing prenatal care services to all women, and offering safe sexuality and reproductive health education in schools to promote healthier parenthood.

Keywords: Baby, abandoned baby, media, found baby, newspaper news.

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

doğumdan sonra ilk yedi günde ve %32,9'u kış ayında terk edilmiştir. Gazete haberlerinde bebeklerin %67,1'inin ev, cami, sokak, işyeri, hastane, okul gibi alanlara bırakıldığı belirlenmiştir. Bebeklerin bulunduktan sonra yapılan sağlık kontrolünde, %42,9'unun genel durumunun iyi olduğu, %18,6'sının ölü olduğu belirlenmiştir. Yapılan incelemede ölü bulunan bebeklerin %38,5'inin kış, %46,2'sinin sonbahar mevsiminde bırakıldığı; yaz aylarında terk edilen bebekler arasında ise ölü bebek bulunmadığı görülmüştür.

Sonuç: Bebeklerin büyük çoğunun bulunabilecek yerlere terk edilmesi, terk eden kişinin bebeğin yaşamasını istediğini düşündürmektedir. Doğum sonrası dönemde bebeklerin terk edilmesine neden olan faktörlerin belirlenmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi, doğum öncesi bakım hizmetlerinin tüm kadınlara sunulması, okullarda güvenli cinsellik ve üreme sağlığı eğitimlerinin verilerek daha sağlıklı ebeveynliğin geliştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Bebek, terk bebek, medya, buluntu bebek, gazete haberleri.

1. Giriş

Çocuğun terk edilmesi, ebeveynin velayet yetkisini bir daha geri almamak niyetiyle, çocukları üzerindeki haklarından yasa dışı bir şekilde vazgeçmesidir (İpek, 2017; Yaman, 2022). Çocukların terk edilmesi tarihsel olarak tüm yüzyıllarda yer almıştır (Harris, 1994; Malcolmson, 2020; Yaman, 2022). İpek (2017), Arkaik ve Klasik Dönem Roma ailesinde 4. yüzyılda geçerli bir evlilikten doğan her çocuğun kaderini belirleme yetkisinin babaya ait olduğunu; babanın isterse yenidoğanı aileye kabul edeceğini, istemezse çocuğun terk edileceğini belirtmektedir. Harris (1994), eski Roma İmparatorluğundaki bebeklerin bulunması istendiğinde Forum Holitorium'daki Columna Lactaria (Süt sütünü)'nın altına bırakıldığını, bebeğin yaşaması istenmiyorsa bebeğin bulunamayacağı yol kenarı ya da ormanlık alanlara bırakıldığını bildirmiştir (Harris, 1994). Tarihte bebeklerin bulunmasını isteme ya da istememe niyetiyle terk edildikleri; bebeğin terk edilme nedenlerinin anomalili bebek olması, yoksulluk ya da miras yoluyla mülkün bölünmesi (sosyo-ekonomik nedenler), bebeğin istenmeyen cinsiyette olması, bebeğin kötü alamet olarak görülmesi, kadının bebeğinden utanç duyması (bebeğin, tecavüz/ gayrimeşru olması, sosyal utanç görülmesi) gibi nedenler olduğu bildirilmektedir (Erdem, 2023; Harris, 1994; Karaçam, Dönmez, Karatepe, Eda, & Baran, 2023; İpek, 2017; Yücel vd., 2021).

Bebeğin terk edilmesi bebeğin yaşam şansının düşmesine, bebeğin yaralanmasına, ölmesine ya da bebeğin terki sonrasında başka kişilerin eline geçmesine neden olabilmektedir (Erdem, 2023; İkizler, 2007; Sherr, Mueller, & Fox, 2009). Bunun yanında terk edilen bebek soy bağından yoksun bırakılmaktadır. Dolayısıyla bebeğin daha yaşama yeni başladığı anda kendi

kökenini bilme hakkı, ebeveyniyle kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkı, yaşam hakkı, kişi emniyeti hakkı gibi birçok hakkı ihlal edilmektedir (Douglas, Ammerman, Thompson, & Burner, 2021; Milletler & Komisyonu, 1949; Wilson, Klevens, Williams, & Xu, 2020; Yılmazoğlu & Perdecioğlu, 2018). Ülkemizde açılan davalarda Anayasa mahkemesi kararlarında, soy bağının hem kamu düzenini ilgilendirdiği hem de aile hukukunun en önemli konularından birisi olduğu, çocuğun fiziksel ve psikolojik gelişimini doğrudan etkileyen bir konu olduğu vurgulanmaktadır (Dönmez, 2018).

Terk edilen bebeklerin güvenliklerinin sağlanması, haklarının korunması ve yaşama şanslarının artırılması için dünyada çeşitli yasal düzenlemelerin ve uygulamaların yapıldığı görülmektedir (Türk Ceza Kanunu, 2004; Wilson vd., 2020, Yaman, 2022). 12. yüzyılda İtalya'daki birçok ailenin ekonomik zorluklar nedeniyle bebeklerini terk etmeleri üzerine, bir kilise papazı ailelerin bebeklerini güvenle bırakabilecekleri döküm tekerlekleri (foundling wheels) oluşturmuştur. 19.yüzyılın sonlarında ise döküm tekerleklerinin yerini modern bebek kutuları almıştır. 2000'li yıllardan sonra bu bebek kutularının sayıları artmıştır. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi gereği bebek kutularının bebek terkinin kolaylaştırmasının bebeklerin soy bağını bilme hakları nedeniyle çok sıcak bakmamaktadır (Erdem, 2023; Overmyer,2019). Amerika'da 'Safe Haven'(güvenli liman) denilen yasalar çıkarılarak bebeklerin eyalet kanunları tarafından belirlenen güvenli alanlara bırakılması sağlanmaya çalışılmaktadır (Wilson vd., 2020). Safe Haven yasalarıyla birlikte eyaletler bebeklerin güvenli alana bırakılacağı yaş sınırını da belirlemişlerdir. Örneğin Arizona ve California için yaş sınırı 3 günlük bebeğe kadar iken, Texas için 2 aylık bebekler, New Mexico için 3 aylık bebeğe kadar süreler değişmektedir (Wilson vd., 2020). Türk Ceza Kanunu'nun 97.maddesinin birinci bendinde "Yaşı veya hastalığı dolayısıyla kendini idare edemeyecek durumda olan ve bu nedenle koruma ve gözetim yükümlülüğü altında bulunan bir kimseyi kendi haline terk eden kişi üç aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İkinci bendinde ise terk dolayısıyla mağdur bir hastalığa yakalanmış, yaralanmış veya ölmüşse, neticesi sebebiyle ağırlaşmış suç hükümlerine göre cezaya hükmolünür" şeklinde terk suçu işleyen ceza müeyyideleri tanımlanmıştır (Türk Ceza Kanunu, 2004). Ayrıca Hindistan, Çin, İtalya, Almanya, Afrika gibi ülkelerde bebeğin güvensiz alana terkinin önlenmesi ve güvenli bir alana bırakılmasını sağlamak için bebek kutuları uygulaması yapılmaktadır. Bu uygulamada bebeğini terk etmek isteyen kişi güvenli alanlara (hastane, kilise gibi) monte edilen bebek kutularına bebeğini bırakmaktadır. Bebek kutularına bırakılan bebek, terk eden kişi tarafından sekiz hafta içerisinde alınmazsa çocuğun evlatlık verilmesi için işlemler başlatılmaktadır (Sherr & Hackman, 2002; Yaman, 2022).

Bebek terki aktif olarak işlenen bir çocuk ihmali suçudur (Erdem, 2023; Hammond, Miller, & Griffin, 2010; Taner vd., 2021). Aynı zamanda bebek terki çocuk mortalite ve morbiditesinde artışa neden olarak toplum sağlığını tehdit etmekte (Deng vd.,2019) ve ceza yaptırımlara neden olmaktadır (Türk Ceza Kanunu, 2004). Bu nedenle terk olaylarının incelenmesi toplumsal ve hukuksal açıdan oldukça önemlidir. Bu çalışmada terk edilen bebeklerle ilgili gazete haberleri incelenmiştir. Araştırma bulgularının terk olgusuna yönelik araştırmalara bilimsel veri sağlamada ve toplumsal farkındalık oluşturmada faydalı olabileceği düşünülmektedir.

2. Amaç

Bu araştırma toplumsal bir sorun olan terk edilen bebekler konusunun gazete haberlerindeki içeriğini incelemek ve konuya dikkat çekmek için retrospektif olarak yapılmıştır.

3. Metod ve Materyal

3.1. Araştırmanın yeri ve zamanı

Araştırma verileri online ortamda 1-15 Mart tarihleri arasında araştırmacılar tarafından toplanmıştır. Araştırmada gazetelerde terk edilen bebeklerle ilgili haberler taranmıştır.

3.2. Popülasyon ve örnek seçimi

Araştırmada, Mart 2018-Mart 2023 tarihleri arasında yayınlanan, tirajı en yüksek olan ve internet aracılığıyla ulaşılabilen üç gazete incelenmiştir. Bu gazetelerin sayılarında yer alan terk edilmiş bebek haberleri taranmıştır.

3.3. Araştırmanın tipi

Araştırma tanımlayıcı tipte bir araştırmadır.

3.4. Değişkenler

Araştırmanın değişkenleri olayın gerçekleştiği yıl, ay, şehir, bebeğin kaç aylık olduğu, cinsiyeti, bebeğin bırakıldığı yer ve bebeğin durumudur.

3.5. Veri toplama

3.5.1. Veri toplama yöntemi

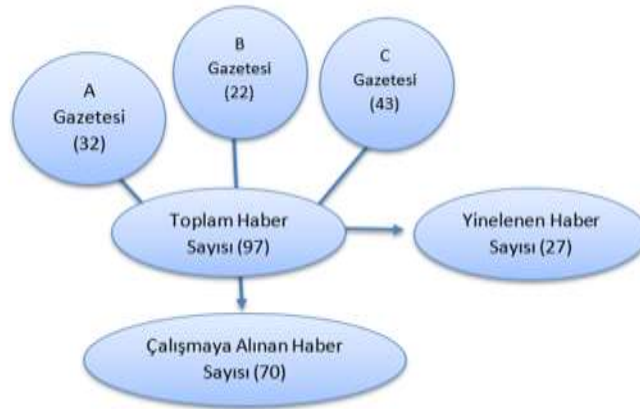
Tirajı en yüksek üç gazetenin sayılarında yer alan terk edilmiş bebek haberleri ‘terk bebek’, ‘buluntu bebek’, ‘bebek bulundu’ anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır.

3.5.2. Veri toplama araçları

Veri toplamada haber metninin analizini yapmak için, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 7 sorudan oluşan bir içerik çözümlene yönergesi kullanılmıştır. Bu yönergede; bebek terki olayları olayın gerçekleştiği yıl, ay, şehir, bebeğin kaç aylık olduğu, cinsiyeti, bebeğin bırakıldığı yer ve bebeğin durumu başlıkları altında incelenmiştir. Haberlerin içerikleri 3 uzman tarafından değerlendirilmiştir.

3.5.3. Veri toplama süreci

Araştırma verileri, 1-15 Mart tarihleri arasında araştırmacılar tarafından toplanmıştır. Gazete sayılarında terk edilmiş bebeklerle ilgili 97 haber bulunmuştur. Gazetelerde tekrarlanan 27 haber çıkarıldıktan sonra, haber kaynağı Türkiye olan ve 0-24 aylık bebeklere ilişkin 70 haber çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırmanın akış şeması Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın Akış Şeması

3.6. Araştırmanın sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılığı sadece gazete haberlerinden elde edilen verilerin kullanılmasıdır. Gazete haberlerinde eksik veriler bulunmaktadır. Bu durum konu hakkında net bilgi vermeyi zorlaştırmaktadır.

3.7. Verilerin değerlendirilmesi

Veriler SPSS 22.00 programında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdeler ve frekans dağılımları kullanılmıştır.

4. Bulgular

Terk edilmiş bebeklerin %47,1'i kız, %38,6'sı erkektir. Bebeklerin %67,1'i doğumdan sonra ilk yedi günde terk edilmiştir. Bebeklerin en fazla kış mevsiminde (%32,9) terk edildiği ve terk edilen bebeklerin %38,6'sının tedavi gördüğü belirlenmiştir. Terk edilme olaylarının %30'u Marmara bölgesinde yaşanmıştır. Bebeklerin %67,1'inin bebeğin bulunabilirlik ihtimalinin yüksek olduğu ev, cami, sokak, işyeri, hastane, okul gibi alanlara bırakıldığı tespit edilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Tanımlayıcı özellikler (n=70)

Tanımlayıcı Özellikler	N	%
Cinsiyet		
Kız	33	47,1
Erkek	27	38,6
Bilinmiyor	10	14,3
Yaş		
0-7 Gün	47	67,1
8-15 Gün	6	8,6
1-3 Ay	12	17,1
6-9 Ay	4	5,7
2 Yaş	1	1,4
Mevsim		
Kış	23	32,9
Sonbahar	19	27,1
Yaz	16	22,9
İlkbahar	12	17,1
Bırakılan yer		
Bulunması güç alan*	23	32,9
Bulunabilir alan**	47	67,1
Bölge		
Marmara Bölgesi	21	30,0
Akdeniz Bölgesi	18	25,7
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	9	12,9
İç Anadolu Bölgesi	8	11,4
Ege Bölgesi	6	8,6
Karadeniz Bölgesi	6	8,6
Doğu Anadolu Bölgesi	2	2,9
Bebeğin durumu		
Genel Durumu İyi	30	42,9
Tedavi Görüyor	27	38,5
Ölü	13	18,6

* Bulunması güç alan: Bebeğin bulunamayacağı çöp kutusu, boş apartman, tren yolu, inşaat, orman, mezarlık gibi alanlardır.

**Bulunabilir alan: Bebeğin bulunacağı ev, cami, sokak, işyeri, hastane, okul gibi alanlardır.

Bebeklerin cinsiyetine göre genel durumlarının dağılımları incelendiğinde, kız bebeklerin %54,5'inin genel durumunun iyi olduğu ve %15,2'sinin öldüğü, erkek çocukların % 37'inin genel durumunun iyi olduğu ve %14,8'inin öldüğü belirlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Bebeklerin cinsiyetine göre genel durumlarının dağılımları

Cinsiyet	Bebeğin Durumu			Toplam n (%)
	Genel durumu iyi n (%)	Ölü n (%)	Tedavi görüyor n (%)	
Kız	18 (54,5)	5 (15,2)	10 (30,3)	33 (100)
Erkek	10 (37,0)	4 (14,8)	13 (48,1)	27 (100)
Bilinmiyor	2 (20)	4 (40)	4 (40)	10 (100)

Ölü bulunan bebeklerin %61,5'inin, tedavi gören bebeklerin %63'ünün 0-7 günlük olduğu belirlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Bebeklerin bırakıldığı belirtilen yaşa göre genel durumlarının dağılımları

Yaş	Bebegin Durumu		
	Genel durumu iyi n (%)	Ölü n (%)	Tedavi görüyor n (%)
0-7 Gün	22 (73,3)	8 (61,5)	17 (63,0)
8-15 Gün	3 (10,0)	0 (0,0)	3 (11,1)
1-3 Ay	3 (10,0)	4 (30,8)	5 (18,5)
6-9 Ay	2 (6,7)	0 (0,0)	2 (7,4)
2 Yaş	0 (0)	1 (7,7)	0 (0,0)
Toplam	30 (100)	13 (100)	27 (100)

Ölü bulunan bebeklerin %61,5'inin bulunması güç alanlara bırakıldığı, genel durumu iyi olan bebeklerin %63,3'ünün bulunabilir alanlara bırakılan bebekler olduğu belirlenmiştir (Tablo 4)

Tablo 4. Bebeğin bulunabilir alana bırakılma durumuna göre genel durum dağılımları

Bulunabilirlik durumu	Bebegin Durumu		
	Genel durumu iyi n (%)	Ölü n (%)	Tedavi görüyor n (%)
Bulunabilir alan*	19 (63,3)	5 (38,5)	23 (85,2)
Bulunması güç alan**	11 (36,7)	8 (61,5)	4 (14,8)
Toplam	30 (100)	13 (100)	27 (100)

* Bulunabilir alan: Bebeğin bulunacağı ev, cami, sokak, işyeri, hastane, okul gibi alanlardır.

**Bulunması güç alan: Bebeğin bulunamayacağı çöp kutusu, boş apartman, tren yolu, inşaat, orman, mezarlık gibi alanlardır.

Ölü bulunan bebeklerin %38,5'inin kış, %46,2'sinin sonbahar mevsiminde bırakıldığı ve yaz mevsiminde bırakılan bebeklerin ölmediği belirlenmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Bebeklerin bırakıldıkları mevsime göre genel durum dağılımları

Mevsim	Bebegin Durumu		
	Genel durumu iyi n (%)	Ölü n (%)	Tedavi görüyor n (%)
Kış	9 (30,0)	5 (38,5)	9 (33,3)
İlkbahar	3 (10,0)	2 (15,4)	7 (25,9)
Yaz	10 (33,3)	0 (0)	6 (22,2)
Sonbahar	8 (26,7)	6 (46,2)	5 (18,5)
Toplam	30 (100)	13 (100)	27 (100)

5. Tartışma

Bebek terki, nedenleri farklı olabilese de tarihsel olarak bütün toplumlarda karşılaşılan önemli bir çocuk ihmali sorunudur (Hammond vd. , 2010; Karaçam vd., 2023; Milletler & Komisyonu, 1949; S; Taner vd., 2021; Yılmazoğlu & Perdecioğlu, 2018). Türk Ceza Kanunu Madde 97'e göre bir suç olarak tanımlanan bebek/çocukların terk edilmesi sorunu, koruma ve gözetim yükümlülüğü olan kişilerin bu görevlerini yerine getirmemeleri ve kendini idare edemeyecek durumda olan mağdurların "kendi haline terk edilmesi" ile "yaşamının risk altına girmesi" sorunudur(Taner vd., 2021). Ülkemizde konuya ilişkin çok az çalışma yer almaktadır (Karaçam vd., 2023; Yücel vd., 2021).

Bu çalışmada son beş yılda gazetelere yansıyan terk edilmiş 70 bebeğin haberi incelenmiştir. Yapılan incelemede terk edilen bebeklerin %47,1'inin kız bebek olduğu

belirlenmiştir. Türkiye’de yapılan farklı bir çalışmada hastaneye bırakılan bebeklerin %55.2’sinin kız bebekler olduğu belirlenmiştir (Yücel vd., 2021). Çin’de cinsiyete özgü olarak terk edilen bebeklerin çoğunun kız olduğu bildirilmektedir (Deng vd., 2019). Farklı çalışmalarda ise öldürülen ya da terk edilen bebeklerin daha çok erkek olduğu belirlenmiştir (Razali, Kirkman, Ahmad, & Fisher, 2014; Sherr vd., 2009). Çalışmamızda terk edilen bebeklerin cinsiyete göre ölüm oranlarının birbirine yakın olduğu dikkati çekmektedir (kız:%15,2; erkek: %14,8). Türkiye’nin bütün bölgelerinde bebek terki olayının yaşandığı; bebeklerin çoğunun Marmara (%30,0) ve Akdeniz Bölgesi’nde (%25,7) terk edildiği belirlenmiştir. Terk olaylarının en fazla Marmara Bölgesinde olmasının nüfus yoğunluğunun en fazla bu bölgede olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Bebeğin hayatta kalma şansı için en temel belirleyiciler bebeğin yaşı ve terk edildiği yerin güvenlik ve bulunabilirlik düzeyidir (Sherr vd., 2009). Çalışmamızda bebeklerin %67,1’inin doğumdan sonraki bir hafta içinde terk edildiği tespit edilmiştir. Birleşik Krallıkta yapılan araştırmada çalışmamızla benzer şekilde bebeklerin çoğunun (% 77.4) doğumdan sonra ilk yedi gün içinde terk edildiği, neonatal dönemde terk edilen bebeklerin hayatta kalma şansının büyük bebeklere göre daha düşük olduğu belirlenmiştir (Sherr vd., 2009). Çalışmamızda ilk yedi günde terk edilen bebekler ölen bebeklerin %61,5’ini oluşturmaktadır. Neonatal dönemde bebek terki vakalarına neden olan faktörlerin ayrıntılı olarak incelenmesi ve gerekli önleyici yaklaşımların sergilenmesi son derece önemlidir.

Gazete haberlerindeki bebeklerin %32,9’unun bebeğin bulunabilirlik ihtimalinin düşük olduğu çöp kutusu, boş apartman, tren yolu, inşaat, orman, mezarlık gibi alanlara bırakıldığı; bebeklerin %67,1’inin ise bebeğin bulunabilirlik ihtimalinin yüksek olduğu ev, cami, sokak, işyeri, hastane, okul gibi alanlara bırakıldığı belirlenmiştir. Bu çalışmada ölen bebeklerin %61,5’inin bulunması güç alanlara bırakıldığı, genel durumu iyi olan bebeklerin %63,3’ünün bulunabilir alanlara bırakıldığı saptanmıştır. Malezya’da yapılan çalışmada bebeklerin en çok (%21,4) bir evin yakınına terk edildiği, daha az oranda ise yol kenarı (%9,1), çöplük (%8,9), ibadet alanı (%7,5), nehir, gölet veya kumsal (%7,0), çalılıklar (%5,8), tuvalet veya kanalizasyon (%5,5) gibi alanlara terk edildiği belirlenmiştir (Razali vd., 2014). Güvensiz alanlar bebeklerin bulunmasını zorlaştırarak bebeğin ölmesine neden olabilmektedir (Sherr vd., 2009; Wilson vd., 2020). ABD’de bebeklerin güvenli alanlara bırakılmasının yasalaştırılmasından sonra bebek cinayetlerinin azaldığı belirlenmiş, yine de bebek ölüm oranlarının hayatın herhangi bir dönemindeki ölüm oranlarından daha yüksek olduğu vurgulanmıştır (Wilson vd., 2020). Bu nedenle ülkemizde de terk edilen bebeklerin güvenliğiyle ilgili yasal düzenlemeler yapılarak ölüm oranları azaltılabilir.

Bebeklerin en fazla kış (%32,9) ve sonbahar (%27,1) mevsimlerinde terk edildiği tespit edilmiştir. Sherr vd. (2009)’nin çalışmasında bebeklerin kış ve ilkbahar aylarında %28.2 ile benzer oranda terk edildiği bildirmiştir (Sherr vd., 2009). Soğuk havalarda bebeklerde hipotermiye neden olarak bebek ölümlerinin artışına neden olabilmektedir (Scalone & Samoggia, 2018). Çalışmamızda ölen bebeklerin %38,5’inin kış, %46,2’sinin sonbahar mevsiminde bırakıldığı ve yaz mevsiminde bırakılan bebeklerin ölmediği görülmüştür. Bu nedenle soğuk mevsimlerde bebeklerin yaşamı risk altında olmakta, kaybedilebilmektedir (Razali vd., 2014; Scalone & Samoggia, 2018).

“Bulutlu/Terk bebek” konusunun çok boyutlu nedenleri olabilmektedir. Ermenistan’da çocuklar en çok “yoksulluk” ve “engelli olma” gibi iki nedenden dolayı terk edilirken; Ukrayna’da kiralık taşıyıcı annelik uygulamasına bağlı hasta ya da engelli doğacağı anlaşılan bebeği, taşıyıcı anneyi kiralayan ebeveynlerin terk ettiği; Çin’de ise fazla nüfusa bağlı tek çocuk politikasının sonucu istenmeyen cinsiyette doğan bebeğin terk edildiği bildirilmektedir (Deng, Wang, Zhou, Ren, & Liu, 2019; Erdem,2023; Martirosyan, 2019; Malcolmson,2020). Gazetelerde verilen bilgiler sınırlı olduğu için çalışmada bebek terk edilme nedenleri bilinmemektedir. Ancak literatürde sıklıkla ekonomik ve sosyal nedenlerle terk edilebildiği yer almaktadır(Yücel vd., 2021). Yücel vd. (2021) çalışmasında hastanede terk edilen bebeklerin %28.4’inin tecavüz ve %4.5’inin ensest ilişki sonucu dünyaya geldiğini; annelerin %73.1’inin evlilik dışı gebelik yaşadığını; sosyal baskının

bebek terkinde en önemli neden olduğu belirtilmiştir (Yücel vd., 2021). Terk edilen bebeklerle ilgili ayrıntılı bilgilerin medyaya yansımaları toplumsal farkındalığın artırılması ve bebeği terk eden kişilerin bulunması açısından yarar sağlayabilir. Bebeğini terk eden kadınların büyük kısmı doğum öncesi hizmetlerinden yararlanmayan kadınlar olabilmektedir.

6. Sonuç

Bebek terki, ülkemizde önemli bir toplumsal sorun olarak güncelliğini korumaktadır. Bebekler çoğunlukla ilk yedi günde ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin terk edilmektedir. Bebeklerin üçte biri çoğunlukla bebeğin yaşamını tehdit edebilecek güvensiz alanlara bırakılmaktadır. Bebek terki soğuk mevsimlerde olduğunda, bebeğin yaşama tutunma olasılığı azalmaktadır. Toplum sağlığının iyileştirilmesi için bebeğin yaşamını ve sağlığını tehdit eden bebek terki olaylarının önlenmesi oldukça önemlidir. Doğum sonrası dönemde bebeklerin terk edilmesine neden olan faktörlerin belirlenmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi, doğum öncesi bakım hizmetlerinin tüm kadınlara verilmesi, çocuk yaşlardan itibaren okullarda güvenli cinsellik, mahremiyet, aile içi şiddetin önlenmesine yönelik eğitimlerin verilmesi önerilmektedir. Ayrıca, gençlere yönelik gençlik merkezlerinde eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesi, istenmedik gebeliklerin önlenmesi ve toplumda çocuğa verilen değerini yükseltmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesine gereksinim duyulmaktadır.

Kaynaklar

- Deng, Y., Wang, R., Zhou, X., Ren, L., & Liu, L. (2019). Fetal, neonatal, and infant death in central China (Hubei): A 16-year retrospective study of forensic autopsy cases. *Medicine*, 98(23). doi: 10.1097/MD.00000000000015788
- Douglas, E. M., Ammerman, M. M., Thompson, L. S., & Burner, H. (2021). Who calls the national safe haven alliance hotline? Evaluating one element of policy implementation. *Journal of Policy Practice and Research*, 2, 270-284. doi:10.1007/s42972-021-00039-w
- Dönmez, Z. (2018). Kökenin tespiti talebinin temel haklarla ilişkisine yönelik bir değerlendirme. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, (36), 171-196.
- Erdem, Y. Buluntu/Terk bebekler ve çözüm önerileri (2023). 4. Uluslararası Akdeniz ve 3. Uluslararası 8. Ulusal Pediatri Hemşireliği Kongre Kitabı.332-336, Erzurum
- Hammond, M., Miller, M. K., & Griffin, T. (2010). Safe haven laws as crime control theater. *Child Abuse & Neglect*, 34(7), 545-552. doi:10.1016/j.chiabu.2009.11.006
- Harris, W. V. (1994). Child-exposure in the Roman Empire. *The Journal of Roman Studies*, 84, 1-22. doi:10.2307/300867
- İkizler, M. (2007). Hukuki boyutu ile Almanya’da bebek sandığı ve anonim doğum uygulamaları ve Türkiye’de durum. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9, 683-719.
- Türk Ceza Kanunu (2004). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5237.pdf> Erişim tarihi: 25.03.2023
- Karaçam, Z., Dönmez, A., Karatepe, E., Eda, K., & Baran, C. (2023). Kadınların istenmeyen bebeğin terk edilmesi ve terk edilen ortamlara ilişkin görüşleri. *Hemşirelik Bilimi Dergisi*, 6(1), 1-9. doi: 10.54189/hbd.1166900
- Overmyer, M. (2019). The bell that saved abandoned babies in the Middle Ages. Retrieved from <https://religionunplugged.com/news/2019/5/29/what-the-pro-life-movement-looked-like-in-the-12th-13th-century>. Retrieved date: 25.03.2023
- Malcolmson, R. W. (2020). Infanticide in the eighteenth century. In *Crime in England* (pp. 187-209): Routledge.
- Milletler, B., & Komisyonu, T. İ. H. İ. (1949). İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi.
- Nurcan, İ. (2017). Arkaik ve Klasik Dönem Roma ailesinde çocuk ve yeni doğan bebeğin terk edilmesi meselesi. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 23(2), 295-360.

- Razali, S., Kirkman, M., Ahmad, S. H., & Fisher, J. (2014). Infanticide and illegal infant abandonment in Malaysia. *Child Abuse & Neglect*, 38(10), 1715-1724. doi: 10.1016/j.chiabu.2014.06.008
- Martirosyan S.(2009) 'Not the child we dreamed of – how Armenia is preventing the abandonment of disabled children. Retrieved from <https://jam-news.net/armenia-convince-abandon-child-felony/>
- Scalone, F., & Samoggia, A. (2018). Neonatal mortality, cold weather, and socioeconomic status in two northern Italian rural parishes, 1820–1900. *Demographic Research*, 39, 525-560. doi:10.4054/DemRes.2018.39.18
- Sherr, L., & Hackman, N. (2002). Abandoned babies--abandoned issue. *Counselling Psychology Quarterly*, 15(2), 153-159. doi:10.1080/09515070110104006
- Sherr, L., Mueller, J., & Fox, Z. (2009). Abandoned babies in the UK—a review utilizing media reports. *Child: care, health and development*, 35(3), 419-430. Doi:10.1111/j.1365-2214.2009.00952.x
- Taner, D., Gökçen, F., Aksoy, D. P. Ç., Yılmaz, D. S., Düzen, A. B., Polat, A. İ. B., & Üstün, A. Ö. (2021). Çocuk Haklarına Yönelik Güncel Yargı Kararları Cilt-2.
- Wilson, R. F., Klevens, J., Williams, D., & Xu, L. (2020). Infant homicides within the context of safe haven laws—United States, 2008–2017. *Morbidity and Mortality Weekly Report*, 69(39), 1385. Doi: 10.15585/mmwr.mm6939a1
- Yaman, F. (2022). Ortaçağ'dan günümüze çocuk terki uygulamaları. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33(4), 1209-1227. doi:10.33417/tsh.956979
- Yılmazoğlu, Y. E., & Perdecioğlu, İ. E. (2018). *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Gerekeçeli): Anayasa Mahkemesi*.
- Yücel, H., Demirel, N., Baş, A. Y., Işık, D. U., Kulalı, F., Mollamahmutoğlu, L., & Çamurdan, A. D. (2021). A Sociodemographic analysis of mothers who abandoned their newborn babies: A single-center study. *Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi*, 1-5. doi: 10.12956/tchd.642744

[Extended English Summary](#)

Child abandonment is when a parent illegally relinquishes their rights over their children with the intention of never regaining custody. Child abandonment has historically taken place in all centuries. It is reported that the reasons for the abandonment of the baby are anomalies, poverty or division of property through inheritance (socio-economic reasons), unwanted gender, the baby is seen as a bad omen, the woman is ashamed of her baby (the baby is rape/illegitimate, social shame). Abandonment of the baby may cause the baby's chance of survival to decrease, the baby to be injured, killed, or taken over by other people after the baby's abandonment. In addition, the abandoned baby is deprived of his ancestry. Therefore, many rights such as the right of the baby to know his/her own origin, the right to establish and maintain a personal and direct relationship with his parents, the right to life, the right to personal security are violated as soon as child is just starting to live. Infant abandonment is an actively committed crime of child neglect. At the same time, infant abandonment causes an increase in child mortality and morbidity, threatening public health and causing criminal sanctions. For this reason, the examination of abandonment incidents is very important from a social and legal point of view. This study was conducted retrospectively to examine the content of the issue of abandoned babies as covered in newspapers and to draw attention to the issue. It is thought that the findings of the research may be useful in providing scientific data to research on the phenomenon of abandonment and raising social awareness.

This study was conducted retrospectively to examine the content of the issue of abandoned babies as covered in newspapers and to draw attention to the issue. The research is a descriptive type research. The research was conducted between March 2018 and March 2023. In the research,

news about abandoned babies were scanned in newspapers. In the research, three newspapers published between March 2018 and March 2023, with the highest circulation and accessible via the internet, were examined. Abandoned baby news in the issues of these newspapers were scanned using the keywords 'abandoned baby', 'found baby' and 'abandoned baby'. The variables of the research are the year, month, city where the incident took place, how old the baby is, its gender, the place where the baby was left, and the condition of the baby. Abandoned baby news in the issues of the three newspapers with the highest circulation were scanned using the keywords 'abandoned baby', 'found baby' and 'abandoned baby'. A content analysis guideline consisting of 7 questions developed by the researchers was used to analyze the news text in data collection. In this directive; Baby abandonment incidents were examined under the headings of the year, month, city, how old the baby was, gender, where the baby was left and the baby's condition. The content of the news was evaluated by 3 experts. 97 news about abandoned babies were found in newspaper issues. After removing 27 repeated news from newspapers, 70 news about babies aged 0-24 months whose source was Turkey were included in the study. Percentage and frequency distributions were used to evaluate the data.

47.1% of the abandoned babies were girls, 38.6% were boys, and 14.3% of them were not gendered in the news. 67.1% of the babies were abandoned in the first seven days after birth and 32.9% in the winter months. According to newspaper reports, 67.1% of the babies were left in areas such as homes, mosques, streets, workplaces, hospitals and schools. In the health check performed after the babies were found, it was determined that 42.9% of them were in good general condition and 18.6% of them were dead. In the examination, it was found that 38.5% of the dead babies were left in winter and 46.2% in autumn; It was observed that there were no dead babies among the babies abandoned in the summer months. The fact that most of the babies are abandoned in places where they can be found suggests that they want the baby to live, even if it is an unwanted baby.

It can be recommended to improve public health, to prevent baby abandonment events that threaten the life and health of the baby is very important. It is recommended to focus on studies to determine the factors that cause babies to be abandoned in the postpartum period, to provide prenatal care services to all women, and to provide training on safe sex, privacy, and prevention of domestic violence in schools starting from childhood. In addition, there is a need to focus on developing education and consultancy services in youth centers for young people, preventing unwanted pregnancies and increasing the value given to children in society.